

BUDYNKI PRZY UL. BOCZNEJ W BUSKU-ZDRÓJU

Zabytkowe budynki odzyskały blask - „Adaptacja budynków przy ul. Bocznej na cele społeczno-kulturalne wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu”

Gmina Busko-Zdrój jako beneficjent zrealizowała w ramach projektu zadanie „Adaptacja budynków przy ul. Bocznej na cele społeczno-kulturalne wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu”, polegające na przebudowie istniejących zabytkowych budynków przy ul. Bocznej o funkcji mieszkalnej i ich adaptacji na działalność społeczno –kulturalną. Celem projektu było dostosowanie dwóch budynków przy ul. Bocznej na cele społeczno-kulturalne wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu. W ramach realizacji zadania powstało Centrum Aktywizacji Społecznej. Tuż obok powstała altana i wiata widowiskowa a także miejsca parkingowe.

W obiektach wybudowanych w latach 20. ubiegłego wieku oraz w ich otoczeniu przeprowadzono bardzo szeroki zakres robót, począwszy od rozbiorczych części zniszczonych budynków, przez ich przebudowę, rozbudowę i nadbudowę, po budowę infrastruktury zewnętrznej oraz zagospodarowanie terenów zielonych. Gruntownemu remontowi poddano dwa budynki. Pierwszy z nich to obiekt mieszczący się przy ulicy Bocznej 6A wybudowany w latach dwudziestych XX wieku na planie prostokąta, w układzie podłużnym o powierzchni zabudowy 251 metrów kwadratowych. Rozbudowany w późniejszych latach o dwie przybudówki od strony północnej oraz południowej był budynkiem jednokondygnacyjnym z poddaszem użytkowym, niepodpiwniczony. Drugi budynek zlokalizowany przy ulicy Bocznej 7 wybudowany został w 1925 roku na planie prostokąta, w układzie podłużnym. Jest obiektem jednokondygnacyjnym z poddaszem użytkowym, częściowo podpiwniczony o powierzchni zabudowy 175 metrów kwadratowych. W ramach inwestycji wykonano przyłącza wodociągowe, kanalizacyjne, sanitarne i deszczowe. Budynki zostały wyposażone w wentylację mechaniczną i hybrydową, centralne ogrzewanie oraz linię energii elektrycznej. Inwestycja była trudna w wykonaniu, ponieważ wszystkie prace ziemne musiały zostać wykonane na suchej powierzchni by nie naruszyć struktury gruntu w poziomie posadowienia fundamentów celem ich wzmocnienia. Warto podkreślić, że specyfiką jednego z budynków jest mansardowa konstrukcja dachu, bardzo popularna w XIX wieku dla obiektów pałacowych głównie we Francji, która dzięki nietypowym załamaniom połaci ma znacznie większą przestrzeń i pozbawiona jest dużych skosów. Tuż obok obiektów powstała altana i wiata widowiskowa a także miejsca parkingowe. Wokół wykonane zostały trawniki i rabaty kwiatowe, a także nasadzenia krzewów liściastych i iglastych. W ramach zadania przebudowane zostało także skrzyżowanie ulicy Bocznej z ulicą Kopernika. Zabytkowe budynki odzyskały blask i stały się miejscem integracji społecznej przeznaczone na działalność edukacyjno - społeczną oraz kulturalną i pełnią funkcję **Centrum Aktywizacji Społecznej**. To przede wszystkim miejsce spotkań lokalnej społeczności. W jednym z budynków znajduje się m.in. **Klub Seniora** oraz wielofunkcyjna sala konferencyjna. Ponadto swoje siedziby mają również organizacje pozarządowe z terenu Miasta i Gminy Busko-Zdrój, które w ramach swojej nieodpłatnej działalności pomagają mieszkańcom z niepełnosprawnością, zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz wspierają działalność

społeczeństwa obywatelskiego. Warto podkreślić, że działalność społeczna prowadzona w Centrum Aktywizacji obejmuje także spotkania międzypokoleniowe mające na celu rozwiązywanie pojawiających się problemów społecznych oraz przełamywania stereotypów i przeciwdziałania dyskryminacji. Dodatkową formą aktywności społecznej jest znajdujący się w nich bank czasu, promujący integrację międzypokoleniową, która ma za zadanie wykorzystanie zasobów - umiejętności mieszkańców gminy Busko-Zdrój i podzielenie się nimi z osobami potrzebującymi pomocy i wsparcia. W ramach działalności organizowane są także warsztaty tematyczne, muzyczno-wokalne, zajęcia z zakresu rękodzieła, malarstwa, teatralne itp. Ponadto w Centrum Aktywizacji Społecznej odbywają się warsztaty w ramach projektu pn „**Klub Młodego Programisty**”, skierowane do uczniów szkół podstawowych, których celem jest promowanie nauki logicznego myślenia, kodowania i programowania wśród buskich uczniów szkół podstawowych, a także zachęcanie rodziców do rozwijania kompetencji u swoich dzieci. Warto podkreślić, że od momentu wybuchu wojny w Ukrainie w Centrum Aktywizacji Społecznej powstał **punkt informacyjny dla obywateli Ukrainy** przybywających do Buska-Zdroju w którym mogą znaleźć pomoc dotyczącą wszystkich formalności związanych z zalegalizowaniem pobytu w Polsce. Ponadto jest miejscem integracji dla uchodźców przebywających na terenie Gminy Busko-Zdrój. Działaniach prowadzonych przez instytucje i jednostki samorządowe, pozarządowe, instytucje kultury, grupy inicjatywne i inne, których celem jest organizacja pomocy i wsparcia dla Ukraińców mieszkających w naszym mieście i tych, którzy przybywają z kraju dotkniętego wojną.

Realizacja inwestycji pn. „Adaptacja budynków przy ul. Bocznej na cele społeczno-kulturalne wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu” jest przykładem, że wraz z pojawiającymi się nowymi obiektami pięknieją także zabytkowe budynki, mające swoją długą historię. Projekt pozytywnie wpływa na takie obszary jak: społeczny, kulturalny, gospodarczy, przestrzenno – funkcjonalny poprzez nadawanie obiektom nowych funkcji. Powstałe Centrum Aktywizacji Społecznej wpłynęło przede wszystkim na zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz przyczyniło się do integracji zarówno mieszkańców jak i kuracjuszy. Dzięki uwzględnieniu potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnością zapewnia im możliwość udziału w życiu społecznym oraz aktywizację seniorów. Takim przykładem jest organizacja integracyjnych zajęć, warsztatów rękodzieła Członków Klubów Seniora z buską młodzieżą oraz dziećmi. Dzięki temu budowane są relacje międzypokoleniowe. Ponadto dostępność pomieszczeń umożliwia również organizację warsztatów edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży. Warto podkreślić, że od wybuchu wojny w Ukrainie obiekt stał się również miejscem w którym utworzono punkt informacyjno - konsultacyjny dla obywateli Ukrainy przybywających do Buska-Zdroju. To miejsce integracji społeczności polsko - ukraińskiej. Dzięki podjętym w ramach projektu działaniom i wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii poprzez montaż instalacji fotowoltaicznych na zrewitalizowanych obiektach zredukuje emisję substancji szkodliwych co przyczyni się do poprawy stanu powietrza oraz poprawy jakości środowiska naturalnego. Realizacja projektu przyczyni się również do rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy.